

عنوان مقاله:

تحلیل تطبیقی «دیگری هژمونیک» در نمایشنامه های جزیره از آتول فوگارد و پرواربندان از غلامحسین ساعدی

محل انتشار:

دوفصلنامه ادبیات تطبیقی، دوره 14، شماره 26 (سال: 1401)

تعداد صفحات اصل مقاله: 36

نویسندگان:

آبین گلکار - استادیار رشته زبان و ادبیات روسی، دانشکده علوم انسانی، دانشگاه تربیت مدرس

بهروز محمودی بختیاری - دانشیار پردیس هنرهای زیبا، دانشکده هنرهای نمایشی و موسیقی، دانشگاه تهران

محمدرضا دبیرنیا - کارشناسی ارشد ادبیات نمایشی دانشگاه تربیت مدرس

خلاصه مقاله:

یکی از کارکردهای ادبیات تطبیقی آمریکایی امکان برابر نهادن آثاری از جغرافیاهای متفاوت است که هیچ گونه برخوردی از لحاظ تاریخی با یکدیگر نداشته اند. در واقع این مکتب بستری را برای فراتر رفتن از محدودیت های مکتب فرانسوی چون شرط برخورد تاریخی به ما می دهد. این پژوهش با استفاده از این رویکرد اندیشگانی موجود در قلمرویی فرامرزی، به تحلیل تطبیقی دو اثر از آتول فوگارد و غلامحسین ساعدی می پردازد که از حیث مفهومی به نام «دیگری» با یکدیگر قرابت دارند. در واقع نگره فکری دو نویسنده معطوف کردن توجه خود به تقابل های دوگانی موجود در جامعه از حیث مفهوم «دیگری» است. از سوی دیگر دگرگونی در امر استعمار صرفا به صورت گذشته که به شکل حکومت مستقیم یا حاکمیت دست نشانده در جریان بود نیست و در جهان کنونی با روش های متفاوت از گذشته و در چهره سلطه خاموش قد علم کرده است. دو نمایشنامه جزیره و پرواربندان در این تلاش بوده اند که در کشاکش دگرگونی های اجتماعی و فرهنگی، واکنشی درخور نسبت به این تغییرات داشته باشند که همین امر موجب شده است تا از منظری تطبیقی قابل بحث و بررسی باشند؛ بنابراین با توجه به ظرفیت متنی و فضای دو نمایشنامه در به تصویر کشیدن سلطه و هژمونی، نتایج آن بر روی شخصیت ها و واکنش دیگری سرکوب شده به آن و استفاده از رویکرد تطبیقی به خوانش پسااستعماری این دو نمایشنامه می پردازیم. این پژوهش می کوشد تا در کنار واکنش شخصیت ها و جهت گیری روایی متون، این دو متن را در بستری فرهنگی و جریانی واسازانه مورد تحلیل قرار دهد.

کلمات کلیدی:

ادبیات تطبیقی، دیگری، مطالعات پسااستعماری، غلامحسین ساعدی، آتول فوگارد

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1520837>

